

Hättilän koulukeskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma

27.2.2019 Eelis Kuisma, liikennesuunnittelija

Hättilän koulukeskuksen alue rajautuu kahteen tonttikatuun, Tuomelankatuun ja Viertokatuun, jotka liittyvät alueen pääkatuun Aulangontiehen. Tuomelankadulla on alakoulun pääsisäänkäynti ja tonttiliittymät pysäköintialueelle ja huoltopaikalle. Tuomelankatu on saattoliikenteen ja koulukyytien käyttämä koululaisten otto- ja jättöpaikka. Viertokadulta on ajo yläkoulun tontin sisäiselle pysäköintialueelle, ja katualueella on henkilöautojen, mopojen ja moottoripyörien pysäköintipaikkoja.

Nykyiset liikennejärjestelyt ja turvallisuustoimenpiteet

Hättilän koulualueetta kiertää noin 2-2,5 metrin levyinen jalkakäytävä Tuomelankadulla ja Viertokadulla. Pyörätietä ei ole, joten 12 vuotta täyttäneiden on pyöräiltävä ajoradalla. Koulun ympäristöön on merkitty runsas määrä suojateitä, ja kaikista suunnista saapuvien jalankulkijoiden on mahdollista ylittää Tuomelankatu ja Viertokatu suojatietä pitkin. Kaksi suojatietä on toteutettu korotettuina. Lisäksi Viertokadulla on yksi hidaste kohdassa, jossa ei ole suojatietä.

Koulun lähikaduilla on 40 km/h nopeusrajoitusalue, joka on yleinen Hämeenlinnan tonttikaduilla. Osalla Tuomelankatua on 30 km/h nopeusrajoitus. Kahden maastokäynnin (7.2.19 iltapäiväliikenne ja 15.2.19 aamuliikenne) perusteella ajonopeudet olivat koulun lähikaduilla hyvin maltillisia.

Koulun ympäristössä varoitetaan lapsista. Lapsivaroitusmerkit on sijoitettu niin, että varoituksen pystyy havaitsemaan kaikista suunnista ennen koulun kohdalle saapumista.

Koulua lähimmällä pääkadulla Aulangontiellä on useita keskisaarekkeellisia suojateitä, ja Tuomelankadun risteyksessä on liikennevalot. Aulangontiellä on yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie.

Kehittämistä vaativat paikat ja tulevat kehittämistoimenpiteet

Väinöntie liittyy Tuomelankatuun kahdella haaralla, joista molemmat ovat kahteen suuntaan ajettavia. Haarojen keskellä on puistoalue. Järjestely on erikoinen. Risteystä voidaan kehittää rakentamalla se kokonaan uudelleen niin, ettei Väinöntie haaraudu. Risteysmuutos vaatii kuitenkin kaavamutoksen.

Tuomelankadun rajallinen katutila ei mahdollista liikennejärjestelyjen kehittämistä. Esimerkiksi jalkakäytävän leventämiselle tai saattoliikenteen pysähtymispaikkojen rakentamiselle ei ole tilaa. Katutilan käyttöä ei voida tehostaa myöskään yksisuuntaistamisella, koska katu palvelee koulun lisäksi myös Hättilän asuinalueita, minkä vuoksi kulkuyhteys molempiin suuntiin on tarpeen säilyttää.

Tuomelankadulle asetettiin tilapäinen 30 km/h nopeusrajoitus välille Väinöntie-Viertokatu vuonna 2014 Tuomelan koulun remontin yhteydessä. Nopeusrajoituksesta tehdään pysyvä. Nopeusrajoituksen peruste on, että ajoittain katuosuudella on paljon kadun ylittäviä lapsia ja saattoliikennettä, minkä vuoksi nopeutta rajoittamalla on syytä varmistaa, että havainnointiin ja kohtaamisiin jää riittävästi aikaa. Ajonopeuksilla on myös vaikutusta siihen, kokevatko lapset koulunsa lähiympäristön turvalliseksi.

Tuomelankadun ja Aulangontien risteyksessä pyörätie päättyy, minkä vuoksi risteuksen ylittävien pyöräilijöiden on siirryttävä pyörätieltä ajoradalle ja päinvastoin. Pyörän ajoreittejä ei ole osoitettu tiemerkinnoilla. Risteysjärjestelyjen kehittämistä estää se, ettei Tuomelankadun koulun puoleisella osuudella ole tilaa pyörätien jatkamiselle. Hämeenlinnassa ei ole merkitty kaduille pyörätaskuja tai -kaistoja, ja kaupunkilaisille vieraita tai mahdollisesti vaikeasti omaksuttavia ratkaisuja ei ole tarkoituksenmukaista käyttää liikenneturvallisuuden kehittämiseksi.

Viertokadun, Hätilänkadun ja Aulangontien risteys on muodoltaan erikoinen. Etuajo-oikeutetusta Aulangontiestä haarautuu Y-kirjaimen muotoisesti kaksi katua. Väistämisvelvollisuuden hahmottaminen voi harvinaisen risteysmuodon takia olla vaikeaa. Risteystä voidaan kehittää muuttamalla katujen linjausta siten, että Hätilänkatu liittyisi Viertokatuun nykyistä pohjoisempana, taikka tutkimalla kiertoliittymän sijoittamista risteykseen.

Kaavamuutoksen vaikutukset liikenneturvallisuusratkaisuihin

Kaava n:o 2543 ei muuta nykyisiä katualueita. Uuden koulurakennuksen sijoittumisella on alueen liikenneturvallisuusratkaisujen kannalta vähäinen merkitys, koska ajoyhteys koululle on muutoksen jälkeen yhä Viertokadulta. Alakoululaisten pääasiallisena kulkureittinä säilyy Tuomelankatu ja yläkoululaisten reittinä Viertokatu, mutta molempia katuja käyttävät myös lähialueiden asukkaat, saattoliikenne, koulukyydit ja huoltoajo. Mahdollisia katualueen pysäköintijärjestelyiden muutoksia tai muita liikenteen ohjauksen muutoksia varten kaduille laaditaan uudet liikenteen ohjaussuunnitelmat.